NORAKSTS
Lieta Nr. A42502407
(A2576-08/19)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2008.gada 16.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis V.Vazdiķis

piedaloties pieteicēja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" pārstāvim *A.B.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Datu valsts inspekcijas pārstāvim Mārim Ruķeram,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" pieteikuma par Datu valsts inspekcijas 2007.gada 26.marta lēmuma Nr.3-9.1/1895/10 atcelšanu daļā par atteikumu izskatīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" 2007.gada 7.martā iesniegto sūdzību par Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores *I.M.* 2007.gada 26.februāra lēmuma Nr.3.9.1/1222/7 daļā par lēmumu nodot lietas materiālus izskatīšanai prokuratūrā, kā arī daļā par lēmumu paziņot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" lēmuma norakstu.

Aprakstošā daļa

[1] Datu valsts inspekcija konstatējusi, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk arī – SIA) „Izdevniecība Rīgas Viļņi" izdotajā žurnāla „Kas Jauns" 2007.gada 4.numura 3.lapaspusē publicēti medicīnisku dokumentu uzņēmumi, kas sniedz ziņas par personas veselību, ierosinājusi administratīvā pārkāpuma lietu un ar Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7 nolēmusi lietas materiālus nodot izskatīšanai prokuratūrai.

SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" minētajam lēmuma nepiekrita un apstrīdēja to Datu valsts inspekcijas direktorei.

Datu valsts inspekcijas direktore ar 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.3-9.1/1895/10 nolēma neizskatīt SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" iesniegumu ar lūgumu atcelt Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpumu lietā. Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[1.1] Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmumā, kas pieņemts administratīvā pārkāpumu lietā Nr.3.9.1/1222/7 nepamatoti tiek konstatēts, ka SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" ir pārkāpusi Fizisko personu datu aizsardzības likuma 10.panta pirmās daļas 1.punktu un ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk arī – LAPK) $204.^7$ panta otrajā daļā.

[1.2] Saskaņā ar LAPK 275.panta trešo daļu – lēmumu par lietvedības izbeigšanu pieņem, ja (...), nodod materiālus izskatīšanai prokuroram. Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores lēmums attiecībā uz lietas materiālu nodošanu prokuroram, kā arī lēmuma nosūtīšanu personai, par kuru tas pieņemts nav administratīvais akts un nerada adresātam tiesiskas sekas. Saskaņā ar tiesu praksi iestādes darbības, kas vērstas

uz tiesisku sekas radoša lēmuma sagatavošanu vai izdošanu pašas par sevi nekādas galīga rakstura sekas nerada, līdz ar to nevar tiks atzītas ne par administratīvo aktu, ne arī par faktisko rīcību.

[1.3] Sākotnējā lēmumā jautājums par iespējamo Krimināllikuma normu pārkāpumu ir izteikts pieļāvuma formā, jo iestādes kompetencē neietilpst šādu jautājumu izskatīšana. Tādejādi tika pieņemts lēmums lietas materiālus nodot izskatīšanai prokuratūrai.

[1.4] Saskaņā ar LAPK 245.pantu, jā lietas izskatīšanā institūcija (amatpersona) secina, ka pārkāpums satur nozieguma pazīmes, tas materiālus nodod prokuroram vai iepriekšējās izmeklēšanas vai izziņas institūcijai.

[2] 2007.gada 26.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.3-9.1/1895/10 atcelšanu daļā par atteikumu izskatīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" 2007.gada 7.martā iesniegto sūdzību par Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmuma Nr.3.9.1/1222/7 daļā par lēmumu nodot lietas materiālus izskatīšanai prokuratūrā, kā arī daļā par lēmumu paziņot adresātam lēmuma norakstu. Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Datu valsts inspekcijas 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.3-9.1/1895/10 norādītais arguments, ka Administratīvā procesa likums paredzot vienīgi administratīvu aktu apstrīdēšanu, nav pamatots, jo, piemēram, Administratīvā procesa likuma 91. pantā precīzi norādīts, ka privātpersonai iestādes faktisko rīcību ir tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu.

[2.2] Faktu, ka pieteicējs konkrētajā gadījumā bija tiesīgs iesniegt sūdzību par Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007. gada 26. februārī pieņemto lēmumu Nr.3.9.1/1222/7, apstiprina, pirmkārt, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta judikatūra, otrkārt, tas atbilst Administratīvā procesa likumā paredzētajam tiesiskajam regulējumam, kā arī, treškārt, tas izriet no paša Datu valsts inspekcijas amatpersonas 2007. gada 26. februāri pieņemtā lēmuma Nr. 3.9.1/1222/7.

[2.3] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments vairākās lietās (piemēram, 2007. gada 4. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKA-104/07, 2007. gada 11. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKA-111/07 u.c.), vērtējot lēmuma par lietas materiālu nodošanas prokuroram administratīvo pārkāpumu lietās tiesiskumu, ir norādījusi, ka institūcijas (amatpersonas) darbības LAPK 245, panta paredzētā lēmuma pieņemšanā nav tikai formālas. Institūcijai, amatpersonai, lai izlemtu jautājumu par lietas materiālu nodošanu prokuroram, jākonstatē noteikts apstākļu kopums, kas apliecina, ka personas izdarītais pārkāpums satur nozieguma pazīmes. Pieteicēja ieskatā, minētais viennozīmīgi apstiprina faktu, ka šāds iestādes (amatpersonas) lēmums par lietas materiālu pārsūtīšanu prokuroram atbilstoši LAPK 245. pantam ir apstrīdams Administratīvā procesa likumā paredzētajā kārtībā. Līdz ar to, apstrīdētais lēmums daļā par pieteicēja 2007. gada 7. martā iesniegtās sūdzības par Inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007. gada 26. februārī pieņemto lēmumu Nr. 3.9.1/1222/7 neizskatīšanu prettiesisks un kā tāds tas šajā daļā ir atceļams.

[2.4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma l. panta trešās daļas 3. punktu kontekstā ar 89.panta pirmo daļu administratīvā procesa ietvaros izņēmuma gadījumos ir apstrīdami arī starplēmumi un darbības, kurām trūkst galējā noregulējuma rakstura, ja tās skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskās intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu. Tā kā lēmums par lietas materiālu nosūtīšanu prokuroram ir saistīts ar būtisku pieteicēja tiesību un tiesisko interešu skaršanu, ja lietas tiks izskatīta kriminālprocesa ietvaros, pieteicējam ir leģitīma interese nodrošināt, lai šāds lēmums būtu tiesisks un pamatots.

Turklāt pašā Inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007. gada 26. februārī pieņemtajā lēmumā Nr. 3.9.1/1222/7 ir skaidri norādīts, ka šo lēmumu desmit dienu laikā var apstrīdēt Datu valsts inspekcijas direktorei. Tādējādi pati Datu valsts inspekcija sākotnēji uzskatīja, ka minētais lēmums ir apstrīdams, un, tikai saņemot pieteicēja 2007. gada 7. marta sūdzību, nezināmu apstākļu dēļ tā savu iepriekšējo nostāju šajā jautājumā ir mainījusi.

[2.5] Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta judikatūrā pausta atziņa, ka šādos gadījumos iestādei ir jākonstatē pārliecinoša iespējamība, ka ir izdarīts attiecīgais noziedzīgais nodarījums un ka to izdarījusi konkrētā persona, izskatot šo jautājumu par lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai atkārtoti, Datu valsts inspekcijai jāņem vērā vairāki būtiski šīs lietas faktiskie apstākļi. Minētajā lēmumā nevienā vietā nav norādīts, kāds personisks noslēpums ticis tīši izpausts. Visbeidzot, šajā lēmumā nav norādīts uz jebkādiem pierādījumiem, kas apliecinātu no Izdevniecības puses veiktas tīšas darbības, kas atbilstoši Krimināllikuma 145.pantam ir viena no šā noziedzīgā nodarījuma sastāva obligātajām pazīmēm.

[3] 2007.gada 22.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemti Datu valsts inspekcijas (turpmāk arī – atbildētājs) rakstveida paskaidrojumi.

Atbildētājs pieteikumā ietverto prasījumu neatzīst. Pamatojumi pamatoti ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Atbildētājs uzskata, ka pieteicējam prasījums ir jānorāda konkrēti, nevis apsvērumu formā. Līdz ar to, nav skaidrs pieteicēja prasījums tiesai. Datu valsts inspekcijas lēmums Nr.3.9.1/1222/7 daļā par lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai ir procesuāls lēmums, kas nerada administratīvi tiesiskas sekas adresātam.

[3.2] Administratīvā procesa likuma 1. panta trešās daļas 3. punktā ir noteikts: slarplēmums (arī procesuāls lēmums) administratīvā procesa ietvaros var būt administratīvais akts, ja tas pats par sevi skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskās intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu. Administratīvā procesa likums norāda, ka starplēmums ir administratīvais akts, ja tas skar personas subjektīvās administratīvās tiesības vai tiesiskās intereses.

[3.3] Datu valsts inspekcija pieņēma lēmumu par lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai pārbaudei, kas ir paredzēts LAPK un šajā gadījumā netiek ietekmētas privātpersonas subjektīvās tiesības, kas izriet no administratīvā procesa. Datu valsts inspekcija, saskaņā ar Lēmumu, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 81. panta piektajā daļā noteiktajam: apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmuma par apstrīdēto administratīvo aktu, - nolēma labot Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februārī pieņemtajā lēmumā Nr.3.9.1/1222/7 pieļauto kļūdu un nolēma izbeigt lietvedību administratīvajā lietā, pamatojoties uz LAPK 275.panta trešajā daļā noteikto. Tādējādi, adresātam pieņemts labvēlīgs lēmums un galīgais noregulējums šajā lietā ir Datu valsts inspekcijas lēmums izbeigt uzsākto administratīvo pārkāpumu lietvedību.

[3.4] Ņemot vērā to, ka Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Pirmstiesas izmeklēšanas pārvalde ir pieņēmusi lēmumu par atteikumu ierosināt krimināllietu (2007.gada 13 .marta vēstule Nr.20/2-4-5296), pieteicējam nav iestājušās nekādas tiesiskas sekas. Faktiskā Datu valsts inspekcijas lēmuma Nr.3.9.1/1222/7 nepilnība bija tā, ka tajā netika norādīts, ka administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeigta. Ņemot vērā, ka minētais lēmums pēc savas procesuālās dabas atbilstoši LAPK būtībā bija vērsts uz administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanu, lēmumā arī tika norādīts, ka to var apstrīdēt Datu valsts inspekcijas direktorei. Lēmumā Nr.3.9.1/1222/7 iekļautā norāde par apstrīdēšanu nebija attiecināta uz daļu, kas skar lietas procesuālo virzību (lēmums par lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai, kā arī lēmums par tā noraksta paziņošanu Sabiedrībai, triju dienu laikā to

nosūtot pa pastu). Ņemot vērā Administratīvā procesa likuma 81.panta otro un piekto daļu, atbildētājs ir izskatījis pieteicēja iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu un pieņēmis procesuāli pareizu galīgo lēmumu, vienlaikus neizskatot iesniegumu daļā par iestādes procesuālajiem lēmumiem.

[4] Tiesas sēdē 2008.gada 26.novembrī pieteicēja pārstāvis iesniedza tiesai pieteikuma precizējumu, kurā lūgts: 1) atzīt par prettiesisku Datu valsts inspekcijas rīcību secinot, ka pieteicējs ir pārkāpis tiesību normas; 2) atzīt par prettiesisku un atcelt Datu valsts inspekcijas 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.3-9.1/1895/10 daļā par atteikumu izskatīt pieteicēja 2007.gada 7.marta sūdzību; 3) pieņemt lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietas lietvedības izbeigšanu.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis prasījumu uzturēja pamatojoties uz pieteikumā minētiem apsvērumiem. Pieteicēja pārstāvis norādīja, ka pirms lēmuma par lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai Datu valsts inspekcija nav pārbaudījusi, kādu tieši dokumentu fotogrāfiski attēli ir tikuši publicēti žurnāla „Kas jauns" 2007.gada 4.numura 3.lapaspusē. Respektīvi, Datu valsts inspekcija nav pārliecinājusies, ka vai žurnālā ir bijušas publicētas uz ielas atrasto konkrētas identificētas personas dokumentu fotogrāfijas, vai arī kādu citu medicīniska rakstura dokumentu fotogrāfijas. Pieteicēja pārstāvis piekrita apsvērumam, ka pārsūdzētais Datu valsts inspekcijas 2007.gada 26.marta lēmums Nr.3-9.1/1895/10 ir izpildīts un zaudējis, tādēļ tā atcelšana būtu bezjēdzīga.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis pieteikumā ietverto prasījumu neatzina pamatojoties uz Datu valsts inspekcijas lēmumos un rakstveida paskaidrojumos tiesai ietvertajiem apsvērumiem. Papildus atbildētāja pārstāvis norādīja, ka tiesas kompetencē neietilpst lēmuma par lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai pārbaude, jo tas nerada tiesiskas sekas. Savukārt pieņemot lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, atbildētājs ir izdevis pieteicējam labvēlīgu administratīvu aktu. Atbildētājs nevarēja paskaidrot, kāpēc Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februārī pieņemtajā lēmumā Nr.3.9.1/1222/7 nav identificētas pārkāpuma pazīmes, kuru izdarījis pieteicējs un izvērtējot kuras konstatēts, ka šīs pazīmes atbilst Krimināllikuma 145.panta pazīmēm. Atbildētāja pārstāvis norādīja, ka atbildētāja kompetencē neietilpst šādu sastāva pazīmju konstatēšana, tādēļ arī materiāli nosūtīti prokuratūrai.

Motīvu daļa

[6] Izvērtējusi lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pieteikums ir daļēji pamatots un daļēji apmierināms.

[7] Ar lietas materiāliem tiesa konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus:

[7.1] 2007.gada 20. – 30.janvārī SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" izdotajā žurnāla „Kas Jauns" *(lietas 67. – 96.lapas)* 4.numura 3.lapaspusē rakstā „Kalvīši laiž pa vējam ģimenes dokumentus" publicēti, iespējams, medicīnisku dokumentu uzņēmumi.

[7.2] 2007.gada 25.janvārī Datu valsts inspekcija pieņēmusi lēmumu Nr.3-9.1/128/3 *(lietas 44.lapa)* ar kuru nolemts uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par personas datu apstrādes atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likumam, par ko ir paredzēta atbildība LAPK 204.^{7} panta pirmajā daļā.

[7.3] 2007.gada 9.februārī Datu valsts inspekcija ir sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BC000018 SIA *(lietas 11.lapa)* SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" par pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 204.^{7} panta pirmajā daļā.

[7.4] 2007.gada 16.februārī Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra ekspertu komisija sniegusi konsultatīvu atzinumu Nr.1-k *(lietas 34.lapa)*, kurā norādīts, ka žurnālā publicētie attēldiagnostiskie materiāli nav ultrasonogrāfijas uzņēmumi, bet gan datortomogrāfijas vai magnētiskās rezonanses izmeklējumu attēli, kuri nevar tikt uzskatīti par derīgiem patoloģisku izmaiņu diagnostikai un nevar tikt izmantoti secinājumu izmantošanai par personas veselības stāvokli.

[7.5] 2007.gada 26.februārī Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktore ar lēmumu Nr.3.9.1/1222/7 *(lietas 29. – 32.lapa)* nolēma administratīvā pārkāpuma lietas materiālus nodot izskatīšanai prokuratūrai. Lēmumā norādīts, ka to desmit dienu laikā var pārsūdzēt Datu valsts inspekcijas direktorei.

[7.6] 2007.gada 28.februārī Datu valsts inspekcija ar vēstuli Nr.3-4/1290 „Par administratīvās lietas Nr.3-4/3 materiālu pārsūtīšanu" nosūtījusi ģenerālprokuroram J.Maizītim administratīvā pārkāpuma lietas materiālus.

[7.7] 2007.gada 7.martā SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" ir iesniegusi sūdzību *(lietas 45. – 47.lapa)* Datu valsts inspekcijas direktorei.

[7.8] 2007.gada 13.martā Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Pirmstiesas izmeklēšanas pārvalde nosūtījusi vēstuli Nr.20/2-4-5296 *(lietas 53.lapa)*, kurā informē, ka izskatot Datu valsts inspekcijas iesniegumu un tam pievienoto materiālu 2007.gada 13.martā pieņemts lēmums par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu, jo SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" darbinieku rīcībā nav noziedzīga nodarījuma sastāva, kas paredzēts krimināllikuma 145.pantā.

[7.9] 2007.gada 26.martā Datu valsts inspekcija ir pieņēmusi lēmumu Nr.3-9.1/1895/10 „Par lietvedības izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā" *(lietas 54. – 55.lapa)*, ar kuru nolemts neizskatīt SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi" 2007.gada 7.marta iesniegumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā Nr.3.9.1/1222/7.

[8] Vērtējot lietas materiālus kopsakarā tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem. Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs ir rīkojies pamatoti un tiesiski attiecībā pret pieteicēju pieņemot 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7 un 2007.gada 26.marta lēmumu 9.1/1895/10 (turpmāk arī – Lēmumi).

[9] Pieteicējs pieteikuma grozījumos lūdz atzīt par prettiesisku atbildētāja rīcību attiecībā uz konstatāciju, ka SIA „Izdevniecība Rīgas Viļņi", ar žurnāla „Kas Jauns" 4.numura publikāciju „Kalvīši laiž pa vējam ģimenes dokumentus", pārkāpis tiesību normas.

No minētā tiesa secina, ka pieteicējs lūdz atzīt par prettiesisku atbildētāja administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros veikto lietas faktisko apstākļu kvalifikāciju.

Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 184.pants noteic, ka pieteikumu var iesniegt par: 1) administratīvā akta izdošanu, atcelšanu (atcelšanu pilnībā vai daļā, arī grozīšanu), spēkā esamību (atzīšanu par spēkā neesošu, atzīšanu par spēku zaudējušu, arī administratīvā akta atzīšanu par spēkā esošu) vai atzīšanu par prettiesisku; 2) iestādes faktisko rīcību; 3) no ārējā normatīvā akta tieši izrietošu konkrētu publiski tiesisko attiecību pastāvēšanu, nepastāvēšanu vai to saturu, ja attiecīgās tiesiskās intereses nav iespējams realizēt ar šā panta 1. un 2.punktā minēto pieteikumu; 4) publisko tiesību līguma atbilstību tiesību normām, tā spēkā esamību, noslēgšanu vai izpildes pareizību.

Pamatojoties uz minēto administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros veiktā lietas faktisko apstākļu kvalifikācijas atzīšana par prettiesisku nevar būt patstāvīgs prasījums administratīvajā procesā, līdz ar to tā tiek vērtēta kopsakarā ar pieteicēja pārsūdzētajiem Lēmumiem.

[10] Sākotnēji tiesa pārbauda vai Lēmumi ir pakļauti administratīvās tiesas kontrolei. Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis uzsvēra, ka tiesas kompetencē neietilpst kontrole pār Datu valsts inspekcijas 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7, jo tas nerada tiesiskas sekas un nav administratīvs akts, bet tiesas kompetencē ietilpst kontrole pār 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.9.1/1895/10, jo tas ir administratīvs akts.

[10.1] Tiesa pārbauda Datu valsts inspekcijas lēmuma 2007.gada 26.februāra lēmuma Nr.3.9.1/1222/7 tiesisko dabu. Kā izriet no lietas faktiskajiem apstākļiem, tad ar minēto lēmumu tika nolemts nosūtīt prokuratūrai administratīvā pārkāpuma lietas materiālus *(skat. punktu [7.5])* un šie materiāli tikuši nosūtīti ģenerālprokuroram *(skat. punktu[7.6])*.

LAPK 245.pants noteic, ka ja lietas izskatīšanā iestāde secina, ka pārkāpums satur noziedzīga nodarījuma pazīmes, tā materiālus nodod prokuroram vai pirmstiesas izmeklēšanas iestādei. Savukārt LAPK 275.panta trešā daļa noteic, ka lēmumu par lietvedības izbeigšanu pieņem, ja izsaka mutvārdu aizrādījumu, nodod materiālus izskatīšanai prokuroram, iepriekšējās izmeklēšanas iestādei, kā arī gadījumos, ja ir šā kodeksa 239.pantā paredzētie apstākļi.

Tulkojot minētās tiesību normas kopsakarā secināms, ka lēmums par materiālu nosūtīšanu prokuroram nav pieņemams atrauti no lēmuma par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu.

Administratīvo tiesu judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka administratīvā pārkāpuma lietas materiālu nosūtīšana prokuroram jautājuma izlemšanai par kriminālprocesa ierosināšanu, izslēdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas turpināšanu administratīvā procesa kārtībā, jo nav pieļaujama procesuālo darbību dublēšana paralēli divos procesos *(Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.aprīļa spriedums lietā, SKA-94/07, 13.punkts)*.

Tādējādi konstatējams, ka Datu valsts inspekcijas lēmuma 2007.gada 26.februāra lēmumam Nr.3.9.1/1222/7 piemīt būtisks trūkums – ar to nav izlemts jautājums par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, kas izriet no LAPK 275.panta.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē atzina, ka minētajam lēmuma šāds trūkums piemīt – tajā nav ticis izlemts jautājums par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, kaut gan iestādei tas bija jādara.

Vērtējot kopsakarā visu iepriekš minēto tiesa secina, ka Datu valsts inspekcijas lēmums 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7 ir uzskatāms par administratīvu aktu, jo atbilstoši tiesību normām tajā bija obligāti izlemjami divi jautājumi: 1) par lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai; 2) par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, un tam bija jārada galēja noregulējuma raksturs konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā.

Tas, ka iestādes vainas dēļ vien no minētajiem lēmumiem nav ticis pieņemts, nevar radīt jebkādas nelabvēlīgas sekas administratīvā akta adresātam – šajā gadījumā ierobežot privātpersonas tiesības pārsūdzēt sev nelabvēlīgu lēmumu austākai amatpersonai – Datu valsts inspekcijas direktorei un privātpersonai pamatojoties uz APL 75.panta pirmā daļas 2.punktu bija tiesības šo administratīvo aktu apstrīdēt.

[10.2] Vērtējot Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmuma Nr.9.1/1895/10 tiesisko dabu tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka šis lēmums ir administratīvs akts un ir pakļauts administratīvās tiesas kontrolei.

[11] APL 76.panta otrā daļa noteic, ka administratīvo aktu var apstrīdēt padotības kārtībā augstākā iestādē. Likumā vai Ministru kabineta noteikumos var būt noteikta cita iestāde, kurā attiecīgo administratīvo aktu var apstrīdēt. Ja tādas nav vai tā ir Ministru kabinets, administratīvo aktu uzreiz var pārsūdzēt tiesā.

No minētā izriet, ka Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmums Nr.3.9.1/1222/7 ir apstrīdams iesniedzot sūdzību Datu valsts inspekcijas direktorei, kas arī ir norādīts pašā lēmumā. Tādējādi tiesas kontrolei ir pakļauts administratīvais akts, kurā tiesiskās attiecības konkrētajā gadījumā ir ieguvušas galīgo noregulējumu – Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmums Nr.9.1/1895/10.

Tomēr, konkrētajā gadījumā pamatojoties uz to, ka Datu valsts inspekcijas uzraudzības departamenta direktore 2007.gada 26.februāra lēmumā Nr.3.9.1/1222/7 nav izlēmusi jautājumu par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, bet Datu valsts inspekcijas direktore 2007.gada 26.marta lēmumā Nr.9.1/1895/10 nolēma neizskatīt pieteicēja 2007.gada 7.marta iesniegumu un lēma tikai par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, tiesas ieskatā nepieciešams vērtēt katra no minētajiem lēmumiem pamatotību un tiesiskumu vispirms atsevišķi, bet pēc tam kopsakarā.

[12] Tiesa vērtē Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta ieskatā, institūcijas (amatpersonas) darbības LAPK 245.pantā paredzētā lēmuma pieņemšanā nav tikai formālas. Institūcijai (amatpersonai), lai izlemtu jautājumu par lietas materiālu nodošanu prokuroram vai iepriekšējās izmeklēšanas vai izziņas institūcijai, jākonstatē noteikts apstākļu kopums, kas apliecina, ka personas izdarītais pārkāpums iespējami satur nozieguma pazīmes*(Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.aprīļa spriedums lietā, SKA-94/07, 9.punkts)*. Ievērojot Krimināllikumā noteiktās plašās iespējas personas vainas konstatēšanā, Administratīvo lietu departaments atzīst, ka, izlemjot jautājumu par lietas materiālu nodošanu prokuroram to izvērtēšanai kriminālprocesā, nav nepieciešams konstatēt visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes (objekts, objektīvā puse, subjekts, subjektīvā puse), bet ir pietiekami konstatēt pārliecinošu iespējamību, par attiecīgu noziedzīgu nodarījumu un konkrētās personas saistību ar to *(Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.aprīļa spriedums lietā, SKA-94/07, 10.punkts)*.

Vērtējot Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7 Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrā nostiprināto atziņu tvērumā tiesa konstatē, ka atbildētājs nav konstatējis jebkādu apstākļu kopumu, kurš apliecinātu, ka personas izdarītais pārkāpums iespējami satur noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Lēmuma par nosūtīšanu pamatojumā 6.punktā norādīts, ka: „pieteicējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par ko LAPK 204.^{7} panta otrajā daļā ir paredzēta administratīvā atbildība par fiziskas personas sensitīvo datu nelikumīgu apstrādi, bet ņemot vērā, ka Krimināllikuma 145.pantā ir paredzēta krimināltbildība par sveša personiska noslēpuma tīšu izpaušanu (...).

Atbildētājs nav norādījis, kādas tieši iespējama noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes ir saskatītas pieteicēja rīcībā – kāds ir svešais personiskais noslēpums, kurš ticis izpausts, kā atbildētājs nav konstatējis pieteicēja nodarījuma objektīvās puses sastāva obligātu pazīmi – vainas formu (nodarījums izdarīts tīši). No lēmuma secināms, ka atbildētājs balstoties uz sev vien zināmiem un lēmumā nenorādītiem apsvērumiem prezumējis, ka fiziskas personas sensitīvo datu nelikumīga apstrāde ir identiska ar sveša personiska noslēpuma izpaušanu.

Vērtējot Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7 pēc būtības tiesa konstatē, ka tas ir nepamatots.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē minēja apsvērumus, ka Datu valsts inspekcija nav izmeklēšanas iestāde un tai nav pienākums pamatot savu lēmumu, kurš nerada tiesiskas sekas un nav administratīvs akts. Tiesas ieskatā atbildētāja pārstāvja minētie apsvērumi ir pretrunā administratīvā procesa un vispārējiem tiesību principiem. Kā tiesa konstatēja iepriekš Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmums Nr.3.9.1/1222/7 pēc būtības ir administratīvs akts un tam ir jāatbilst APL 67.pantā noteiktajām prasībām.

Administratīvā akta pamatojuma princips, nozīmē, ka personai ir tiesības zināt, kāds ir tai izdotā nelabvēlīgā administratīvā akta pamatojums. Administratīvā akta pamatojums ļauj personai saprast, ka iestāde nav rīkojusies patvaļīgi un ka administratīvais akts ir pareizs, kā arī secināt, vai to var apstrīdēt un pārsūdzēt. Pienākums administratīvajā aktā sniegt šādu pamatojumu pienācīgā kārtā, proti, lai tas personai arī bez speciālām zināšanām būtu saprotams, ir iestādei. Pamatojums kalpo arī pārvaldes paškontrolei un kontrolei, ko veic tiesa. *(J.Briede. Administratīvā akta forma un sastāvdaļas: Administratīvā procesa likuma 67.pants. Administratīvais process: Likums, prakse, komentāri. Rakstu krājums. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2005,167.-168.lpp.).*

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka iestādes pienākums ir, neatkarīgi no personas lūguma, izdodot administratīvo aktu, tajā ietvert tā pamatojumu, kas attaisno adresātam uzlikto pienākumu. Turklāt ar administratīvā akta pamatojumu plašākā nozīmē tiek saprasta ne tikai lietderības apsvērumu, bet arī faktisko un tiesisko apstākļu norāde *(Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 21.septembra spriedums lietā SKA – 367/2007, 10.punkts).*

Pamatojoties uz minēto tiesa konstatē, ka pieņemot konkrēto lēmumu iestāde ir pārkāpusi administratīvā akta pamatojuma principu un rīkojusies prettiesiski, kas var būt par pamatu lēmuma atcelšanai. Tomēr no lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka lēmums pēc būtības ir izpildīts un tādējādi zaudējis spēku, līdz ar to lēmuma formāla atcelšana pati par sevi nevar radīt jebkādas tiesiskas vai faktiskas sekas.

Ņemot vērā pieteikumā ietvertos prasījumus, tiesa atzīst Datu valsts inspekcijas Uzraudzības departamenta direktores 2007.gada 26.februāra lēmumu Nr.3.9.1/1222/7 par prettiesisku spēku zaudējušu administratīvu aktu.

[13] Tiesa vērtē Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.9.1/1895/10. Pieteicējs pieteikumā norādījis, ka pārsūdz minēto lēmumu daļā, ar kuru nolemts neizskatīt pieteicēja 2007.gada 7.marta iesniegumu un daļā par lēmumu paziņot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" lēmuma norakstu.

Tiesas ieskatā, pamatojoties uz iepriekš sniegto *(skat. punktu [9.1])* LAPK normu interpetāciju lēmuma daļa attiecībā uz lietas materiālu nosūtīšanu prokuratūrai nav atdalāma no lēmuma daļas par lietvedības izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā, kā arī šie lēmumi nav vērtējami atrauti viens no otra. Lēmums daļā par lēmuma noraksta paziņošanu pieteicējam pats par sevi nerada nekāds tiesikas vai faktiskas sekas, līdz ar to tiesas ieskatā nav vērtējams kā atsevišķs prasījums.

Vispārīgi šādās situācijās lietvedība administratīvajā lietā tiek izbeigta nevis tāpēc, ka nav izdarīts pārkāpums, bet gan tādēļ, ka pārkāpuma sastāva pazīmes, iespējams, liecina par lielāku nodarījuma smagumu – par noziedzīgu nodarījumu. Pamatojoties uz minēto tiesa pārbauda Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.9.1/1895/10 pilnībā.

[13.1] Minētā lēmuma rezolutīvās daļas 1.punktā nolemts neizskatīt pieteicēja iesniegumu, tomēr vērtējot lēmuma saturu konstatējams, ka lēmumā īsumā mēģināts argumentēt, kāpēc pieteicēja 2007.gada 7.marta iesniegumā apstrīdētais lēmums nav administratīvs akts *(lietas 54.lapa 3.rindkopa)*, kā arī kāpēc materiāli prokuratūrai nosūtīti bez

atbilstošas argumentācijas *(lietas 55.lapa 1.rindkopa)*. Pamatojoties uz minēto konstatējams, ka lēmuma rezolutīvā daļa ir pretrunā ar motīvu daļā ietvertajiem apsvērumiem.

[13.2] Rezolutīvās daļas 2. punktā nolemts izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā Nr. Nr.3.9.1/1222/7. Vērtējot šo lēmuma daļu kopsakarā ar lietas faktiskajiem apstākļiem konstatējams, ka lēmumā ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda, jo kā izriet no lietas faktiskajiem apstākļiem *(skat. punktu [7.6])*, tad ģenerālprokuroram J.Maizītim tikuši nosūtīti administratīvā pārkāpuma lietas Nr.3-4/3 materiāli. Tomēr minētais administratīvā akta trūkums vien nevar kalpot par pamatu lēmuma atcelšanai.

[13.3] Vērtējot pašu lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu pēc būtības, no lēmuma objektīvi nav saprotams uz kāda pamata tiek izbeigta lietvedība konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā. Lēmums satur tikai tiesību normu uzskatījumu, bet lēmuma motīvu daļā nav norādīts lēmuma pamatojums.

Tādējādi tiesa konstatē, ka pieņemot konkrēto lēmumu iestāde ir pārkāpusi administratīvā akta pamatojuma principu un rīkojusies prettiesiski, kas var būt par pamatu lēmuma atcelšanai. Tomēr no lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka lēmums pēc būtības ir izpildīts un tādējādi zaudējis spēku, līdz ar to lēmuma formāla atcelšana pati par sevi nevar radīt jebkādas tiesiskas vai faktiskas sekas.

Pamatojoties uz minēto tiesa nelemj jautājumu par Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmuma Nr.9.1/1895/10 atcelšanu.

Ņemot vērā pieteikumā ietvertos prasījumus, tiesa atzīst Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.9.1/1895/10 par prettiesisku spēku zaudējušu administratīvu aktu.

[14] Pieteicējs pieteikuma precizējumos ietvēris prasījumu par lietvedības izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Vērtējot minēto prasījumu kopsakarā ar augstāk minēto tiesa konstatē, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā jau ir izbeigta ar Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.9.1/1895/10 un tiesību normas neparedz iespēju lemt šīs lietas izbeigšanu atkārtoti.

[15] Pastāvot nodibinātajiem apstākļiem tiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums daļā par Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmuma Nr.9.1/1895/10 atzīšanu par prettiesisku ir pamatots un apmierināms.

[16] Tiesa pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu neanalizē pārējos lietas materiālos ietveros apsvērumus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[17] Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmā daļa noteic, ka, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Lietas materiāliem ir pievienots maksāšanas uzdevums *(lietas 6.lapa)* par valsts nodevas samaksu. Ņemot vērā, ka tiesa apmierina pieteicēja prasījumu, pieteicējam ir tiesības saņemt no atbildētāja samaksāto valsts nodevu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš konstatēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 253.panta ceturto daļu, 289.- 291.pantu Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" pieteikumu daļā attiecībā Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmuma Nr.9.1/1895/10 atzīšanu par prettiesisku.

Atzīt Datu valsts inspekcijas direktores 2007.gada 26.marta lēmumu Nr.9.1/1895/10 par prettiesisku spēku zaudējušu administratīvu aktu.

Piedzīt no atbildētāja par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Izdevniecība Rīgas Viļņi" valsts nodevu Ls 10,00 (desmit latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnesis (paraksts) V.Vazdiķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis _____V.Vazdiķis
Rīgā, 2008.gada 16.decembrī